

Aan het College van burgemeester en wethouders der gemeente Leeuwarden

per email

Leeuwarden, 20 april 2025

betreft: (voor)aankondiging bezwaarschrift inzake notificatie 'nieuwe speeltuin bij de Jacobijnerkerk', gedagtekend 4 april 2025, één en ander in relatie met het plan realisering 'Sint JacobsPromenade'.

Achtbare leden van het College,

Bij deze wendt ondergetekende zich ter zake opgemeld onderwerp tot u met navolgende annonce, dit onder medezending van 3 relevante onderliggende stukken, te weten "De Sint Jacobspromenade", "PetitumSJP030425", Addendum Petitum190425 (v2)". Deze stukken dienen, waar nodig als aanvullend evidentiemateriaal wat betreft de gronden van het voorgenomen bezwaarschrift, maken daar als zodanig onlosmakelijk onderdeel van uit (c.q. dienen als integraal herhaald en ingelast te worden opgevat).

Allereerst het schrijven van 4 april j.l., dat bij ondergetekende eerst een week later, 11 april j.l. in de brievenbus viel. Hoe curieus toch, zeker wanneer wordt bedacht dat het betreffende nieuws al op 9 april j.l. op de website van de Leeuwarder Courant verscheen. Wat toch te denken daarvan ... , Wel, graag opheldering over deze onverkwikkelijke gang van zaken qua 'communicatie' uwerzijds, welke feitelijk ook als tekenend kan worden betiteld voor het gehele hier aan voorafgaande proces.

Wordt hier gesproken over een bezwaarschrift, vergt dat een toelichting. In de aanhef wordt uw brief van 4 april.j. aangeduid als **notificatie**, dit vanwege het feit dat uit niets blijkt dat deze aankondiging wordt gedragen door een daaraan ten grondslag liggend -in de zin van de Awb- openbaar besluit van uw college. In het 'Addendum' wordt dit standpunt nauwkeurig toegelicht. Daar wordt dan korthedshalve ook verder naar verwezen. Consequentie van één en ander is wel, dat bezwaar of beroep in beginsel niet aan de orde kan zijn. Maar de Awb voorziet hierin middels art 6:10, lid b) aangaande *prematuur* bezwaar of beroep. Het is op geleide daarvan, dat dezerzijds het voorgenomen bezwaarschrift bij u zal worden ingediend, mocht u uw aangekondigde, heilloos geachte, plannen doorzetten.

Essentieel is de beantwoording van de vraag of het bekritiseerde speeltuinplan zich überhaupt laat kwalificeren als 'bewonersinitiatief'. Het zal geen verwondering bij u wekken, dat dezerzijds daarop een ferm *neen* volgt. Waarom?

Het speeltuinplan is naar schaal, aard en maat een compleet, majeur bouwproject, dat ver buiten de kaders van het betreffende beleidsmiddel valt. Wie de door de gemeente gepresenteerde voorbeelden van bewonersinitiatieven: "het plaatsen van een picknicktafel om gezellig aan te eten, meer bloemen en planten in iedere straat, met alle bewoners een mooi kunstwerk maken, het organiseren van een foodfestival of wijkmarkt, zwerfvuil opruimen met buurtbewoners" in ogeschouw neemt, kan alleen maar tot de conclusie komen, er is sprake van kleinschalige, enkelvoudige, beperkte en simpele zaken, die zonder al te veel repercussies en 'gedoe' zijn door te voeren.

Het speeltuinplan, heeft wel verstrekkende repercussies, ruimtelijk, omgevingsgewijs, cultureel-historisch, bouwkundig. In al zijn complexiteit dient het daarom als een regulier bouwproject te

worden aangemerkt, dat de daartoe geldende procedures c.q. vergunningstrajecten heeft te doorlopen, waarmee tegelijkertijd een geborgde betrokkenheid van (belanghebbende) burgers voorhanden is, alsook de positie van de gemeenteraad als toezichthouder op het door het college van b&w gevoerde bestuur verzekerd is ('wensen en bedenkingen' kan formuleren). Van dit alles geeft de procedure rond het speeltuinplan geen blijk, integendeel. Bij het punt 'draagvlak' zal dit aspect nog nader uitgediept worden.

Hoe dan ook, het kan toch niet zijn, dat uw college dezelfde blamerende situatie gaat creëren zoals recent uw ambtsgenoten te Smalingerland betreffende het in Drachten verplaatsen van oorlogsmoumenten, maar nalieten de vereiste vergunning(en) aan te vragen en belanghebbenden nadien de mogelijkheid tot inspraak aan zich voorbij zagen gaan:

<https://lc.nl/friesland/smalingerland/Zout-strooien-in-open-wonden-46091527.html>

Nu eerst, wie 'zitten' er in feite daadwerkelijk achter het initiatief? In het 'petitum' is daar al aandacht aan besteed. Naar zich op basis van diverse openbare bronnen laat nawijzen, zijn het met name de obs Oldenije en kinderopvang Sinne, die als zakelijke, professionele partijen, de zaak hebben ingestoken, daarbij 'slim' het vehikel van het Wijkpanel hebben ingezet en als (gesouffleerde) charmante ambassadeurs twee minderjarige meisjes. Die vervolgens in een georkestreerde sessie persoonlijk een brief bij de burgemeester mogen overhandigen, die het project vervolgens verder met 'zijn zegen' op het gemeentelijke spoor zet en de ambtelijke organisatie met het volledige projectmanagement, de coördinatie belast. Wat wezenlijk anders is dan 'vanaf de zijlijn' zo nodig van advies dienen, zoals op de website staat vermeld, of dat bewoners samen voor de uitvoering zorgen van hun 'idee'.

Kortom, geen bewonersinitiatief, maar een nadrukkelijk bedrijfsmatig gedreven actie, met het wijkpanel als gewillig 'uithangbord' en de gemeente als projectontwikkelaar en (indirecte) financier, zeg maar 'pinautomaat'.

Er zij maar op gewezen dat al vaker pogingen zijn ondernomen door genoemde zakelijke partijen om het groen aan het Jacobijnerkerkhof voor eigen doeleinden, lees als bedrijfsterrein, te 'annexeren', bijv. nog in 2015. Al die plannen zijn uiteindelijk op niets uitgelopen om exact dezelfde redenen, zoals die ook nu worden opgebracht en gelden: verstoring en aantasting van het cultuur-historische erfgoedkarakter van het Jacobijnerkerkhof (en daarmee **degradatie van de toeristische attractiewaarde**), ernstige vrees voor overlast en onveiligheid en het multi-funktionele gebruik van de locatie.

Ook in het licht van het financieringsmodel is de status van bewonersinitiatief te ondergraven. Initiatiefnemers hebben zelf voor financiering te zorgen, zo luidt een van de voorwaarden. Dat in dit geval de volledige financiering via het wijkpanel loopt, is opvallend. Immers, het wijkpanel op zijn beurt is weer afhankelijk van financiering door de gemeente. En zo is hier sprake van een opzichtige 'vestzak- broekzak' constructie, fungeert het wijkpanel als verlengarm van de gemeente. Van zelfstandige financiering van het plan op basis van externe bronnen (zoals bijvoorbeeld het geval bij de vernieuwing van de speeltuin Gerard Dou onder aansturing van de rechtspersoonlijkheid bezittende gelijknamige buurt- en speeltuinvereniging, welke hoedanigheid het wijkpanel overigens niet kent) doet niets blijken, ook is er geen overzicht gepresenteerd van de kosten van het project. Wat is de investeringssom en hoe belast die het budget van het wijkpanel bij het realiseren van andere activiteiten? De gemeente heeft geen geld, heet het, maar via een omweg wordt er toch van die kant in voorzien, waarbij, zo wordt in het schrijven van 4 april j.l. gesteld, de gemeente wel garant staat voor het onderhoud? Is daar, bij alle pijn in de gemeentelijke portemonnee, alwel een reservering voor gedaan op de begroting?

Wat rest er verder aan te vervullen voorwaarden. Oh ja, het initiatief mag niet in strijd zijn met de wet en/of bestaand beleid. Op dit punt is in het 'petitium' en 'addendum' omstandig bewezen dat het onderwerpelijke initiatief de eindstreep niet weet te halen, verre van dat. Alleen daarom al, had het naar de prullenbak moeten zijn verwezen. Maar kennelijk heeft er geen enkele deugdelijke toetsing plaatsgevonden, is het plan 'blind', als "een slager die zijn eigen vlees keurt", voetstoots geaccepteerd. Onbestaanbaar!

Draagvlak. Er moet veel steun zijn in uw omgeving, zo luidt het adagium. Wel, ook op dat vlak faalt dit plan volledig. Met alle respect verder, maar de desbetreffende 'meting' is volstrekt "natte vinger werk" (geweest). Is de inrichting en uitvoering ervan volstrekt als ontoereikend en/of representatief qua 'uitkomst' te bestempelen. Eerst maar de kwestie van definities. Enerzijds wordt het plan gepresenteerd als een speelTUIN voor de binnenstad, dan weer als buurtspeelplaats, dan weer - generiek- als speelvoorziening. Dat laatste is relevant, want een speelvoorziening kan met of zonder toestellen zijn bedoeld. In uw beleidsnota "Kom mee naar buiten" wordt dat ook met zoveel woorden erkend (zie het 'Addendum'). Het blijft onduidelijk wat de reikwijdte van de speelfaciliteit nu precies heeft qua doelgroep(en), geografisch (verzorgings)gebied en/of benuttingsprofiel. Het blijft allemaal schimmig en vaag, hetgeen ook geldt voor het draagvlak onderzoek. Er zou -door de twee meisjes- geflyerd zijn, maar de vraag is hoe nauwgezet c.q. uitgebreid. In de directe omgeving zijn veel bewoners nooit bereikt, laat staan in het bredere gebied van de binnenstadswijk of dat andere bestaande gebruikersgroepen zijn benaderd, geïnformeerd of gepolst (zie opnieuw 'petitium' en 'addendum'), welke nu 'zo maar', ineens met voldongen feiten worden geconfronteerd. Ook de vrijblijvendheid qua 'inloop-/informatiemomenten' is te hekelen. Het organiseren van een pro-actief, gedegen inspraakproces is toch echt iets anders. Het debacle met het skatebaan project in Camminghaburen (met wederom een dubieuze rol voor het wijkpanel) spreekt dienaangaande boekdelen!

In het 'petitium' wordt de kwestie van het draagvlak onderzoek fijnmazig gefileerd. Vast staat dat op het eerste inlooppunt d.d. 24 februari j.l. bij monde van de voorzitter van het wijkpanel werd aangegeven, dat er in totaal 3 schriftelijke reacties waren binnengekomen, waarvan 2 positief, 1 negatief! Hoe zich dat verhoudt tot latere verklaringen over een grote hoeveelheid steun betuigende emails, het blijft gissen. Enige **gevalideerde kwantificering** van de participatie- of inspraakresultaten? Solide vergelijkingsmateriaal? Harde, geijkte parameters? Geheel afwezig. Dat uw college in de brief van 4 april j.l. stelt dat "de overgrote meerderheid van bewoners tijdens de informatiemomenten" enthousiast bleek, het zegt niets. Uit de aan uw college gerichte vragen (die naarstig op beantwoording daarvan wachten) van het indertijd aanwezige raadslid Otto v.d. Galiën, Lijst058, komt naar voren dat er van de kant van diverse buurtbewoners wel degelijk kritiek op de plannen kwam. En laten dat nu precies de bewoners zijn uit de (meest) directe omgeving, waaraan u in uw beleidsnota "Kom mee naar buiten" refereert en die de facto prioritair worden verklaard in de besluitvorming (*het is in ieder geval sowieso van belang dat het plan wordt gesteund door de directe omgeving*).

Dat er ook instemmende geluiden waren te horen op de betreffende inlooppunten? Ja, dat was het geval, maar er valt in dat verband niet aan de conclusie te ontkomen van hoogstwaarschijnlijk 'gekochte stemverklaringen'. Opvallend was toch de aanwezigheid van relatief veel ouderparen van de op obs Oldenije/Sinne schoolgaande kinderen, ergo, dat via dat specifieke 'netwerk' doelbewust aan 'ronselen' is gedaan. Een uitermate verwerpelijke manier van doen, welke op geen enkele manier een basis kan vormen voor accordering van het ingebrachte speeltuin plan.

"In de binnenstad zijn momenteel weinig speelvoorzieningen". Dat stelt uw college in de brief van 4 april j.l. Een zienswijze, waar het nodige op valt af te dingen. Ten eerste, het groen bij de Jacobijnerkerk fungeert alreeds (mede) als speelweide! In het bijgevoegde plan "Sint JacobsPromenade", alsook 'petitium' wordt het thema van de beschikbaarheid van speelfaciliteiten

in alle omvang opgeworpen. Genoemd worden de Pottebakkersplaats en het obs Oldenije schoolplein. Deze laatste faciliteit kan perfect (en bij voorrang) worden omgetoverd tot een ‘vergroend’ speel/schoolplein. Een desbetreffend vastgesteld plan ligt voor, waarbij de gemeente zich heeft verplicht tot het beschikbaar stellen van € 50.000 per locatie. Sluit ook prima aan bij één van de in uw beleidsnota “Kom mee naar buiten” geformuleerde uitgangspunten over “*meer gedeelde ruimte*”!

Dan moet nog gewezen worden op het (concept-) Ontwikkelkader Prinsentuin. Daarin zijn, na uitvoerige inspraak- en werksessies (700 respondenten, waaronder ook binnenstadsbewoners en het Wijkpanel binnenstad!) zowel een speelvoorziening voor de jeugd nabij ‘de Infirmerie’, alsook meerdere sport- en beweegfaciliteiten opgenomen. In de raadsvergadering van 9 april j.l. kwam dit ontwikkelkader in een informatieve bijeenkomst aan de orde, waarbij raadslid Bruijnincx expliciet verwees naar de speeltuin als onontbeerlijk element in het ontwerp. Het was wethouder Reitsma, die op dat moment reageerde met “wordt het allemaal niet wat veel”, daarbij ook zijdelings de plannen rond de Jacobijnerkerk benoemend. Wat hij echter expliciet ‘vergat’ te melden, was dat uw college al op, of omtrent 4 april j.l. een klap had gegeven op dat plan. Daarmee de raad nadrukkelijk onvolledig informierend, op het verkeerde been zettend. Normaal is dat een ‘doodzonde’ in de politiek. Vooralsnog heeft deze misstap nog geen gevolgen voor genoemd college-lid gehad, het is afwachten of dat nog het geval gaat zijn (zie de video-registratie -terug te vinden op de pagina bestuurlijke info gemeenteraad-, vanaf minuut 36.00 – 44.00). Maar hoe dan ook, de beginselen van behoorlijk bestuur zijn danig geschonden (zorgvuldigheid, transparantie, *fair play*) en er is in die zin ook concreet sprake van een ‘bezwaarwaardige’ situatie.

Dezerzijds wordt gesteld dat er in goed vertrouwen van mocht worden uitgegaan, dat met (de uitvoering van) het Prinsentuinplan de kwestie van een speel(tuin)voorziening voor de binnenstad zijn beslag zou krijgen. Dat dan, als klap bij heldere hemel, wordt ingezet op een speeltuin bij de Jacobijnerkerk, is eenvoudigweg niet te volgen en vormt een volstrekt ongemotiveerde, onacceptabele doorkruising met het ter zake al uitstaande beleid.

Waar uw college in deze ook totaal aan voorbij is gegaan, niet in enige afweging heeft meegenomen, is het “ontwerp Beleidskader Kerkgebouwen”, zoals per derde van deze maand door uw college ter inspraak voorgelegd. In ‘het petitium’ wordt hier nader op ingegaan, dit ook onder referte aan het plan “Sint JacobsPromenade”, dat niet alleen een betekenisvolle bijdrage wil leveren aan de transformatie van de (noodlijdende) Grote of Jacobijnerkerk tot Stadsklooster, maar in termen van *citymarketing* ook een nieuw, onderscheidend beeldmerk voor Leeuwarden wil zijn met een hoge (cultuur-)toeristische attractiewaarde.

Werd initiatiefnemer compleet verrast/overvallen door de speeltuinplannen (de Prinsentuin was immers beoogd als locatie), is dit plan in zijn basisuitvoering alsnog versneld aan onder andere uw college, in de personen van burgemeester Buma en (wijk)wethouder De Haan, op 20 maart j.l. per email toegestuurd. Dit met het verzoek de speeltuinplannen te pauzeren en het concurrerende plan Sint JacobsPromenade” een faire kans op toelichting en promotie te geven. Geen enkele reactie, zelfs geen ontvangstbevestiging (waarom was verzocht), alleen zwijgen. Ook van de kant van het geïnformeerde ambtelijk apparaat, een ‘omerta-achtige’ houding. Kan hier herhaald worden wat in de aanhef van dit schrijven werd aangegeven, namelijk dat “deze onverkwikkelijke gang van zaken qua ‘communicatie’ uwerzijds, feitelijk als tekenend kan worden betiteld voor het gehele hier aan voorafgaande proces”.

Om in dit verband ook nog maar eens de aandacht te richten op de **beraadsgroep Nijehove**. De gemeente is daarin vertegenwoordigd door bestuurlijk wethouder De Haan en ambtelijk de heer Hans Faber. Veder hebben daarin zitting de werkgroep Jacobijnerkerk/Stadsklooster, het Natuurmuseum Fryslan, de Stichting Joods Cultureel Kwartier/erfgoed Leeuwarden en, jawel, het Wijkpanel Binnenstad. Er wordt bijeengekomen om te spreken over de diverse deelplannen c.q. wensen die m.b.t. de -algehele- herinrichting van het Jacobijnerkerkhof spelen. *Het bewonersinitiatief Sint Elisabethklooster i.o.* heeft kenbaar gemaakt graag aan te schuiven bij dit

overleg. Dit in de verwachting, dat in gezamenlijkheid, oog hebbend ook voor ééniëders specifieke belangen, een voor de genoemde partijen acceptabel totaal plan tot stand kan komen. Stellige opvatting dezerzijds is dat daarbij de gemeente, als het gaat om een ordentelijk, open politiek en bestuurlijk gestuurde procesgang, de centrale regierol zal hebben te vervullen. Onbegrijpelijk dat uw college dan toch 'onderhands', via heimelijke achterdeurtjes, het speeltuinplan er doorheen 'jast'. Ook hier past volop het label 'onbehoorlijk bestuur'.

Uw college draagt, als participierend in voornoemde beraadsgroep, naar wordt verondersteld kennis van het feit dat het transformatieproces van de Jacobijnerkerk tot Stadsklooster financieel voor een aanzienlijk deel zal moeten worden bekostigd vanuit de verbouw van het vastgoed, zoals gelegen aan de oostzijde van het Jacobijnerkerkhof (hoekpand Bij de Put, waar nu nog het kerkelijk bureau is gevestigd en het pand, dat thans in gebruik is bij de kinderopvang Sinne), als zijnde nu nog in bezit van de kerkelijke gemeente, maar te zijner tijd, bij doorgang van de 'klooster'plannen, van de Maatschappij van Welstand te Amersfoort als nieuw beoogde eigenaar/exploitant van het gehele kloostercomplex. Voorzien is dat er iets van 15 zogenaamde kloosterwoningen zullen verrijzen om als onderkomen voor overeenkomstig geïnspireerde 'kloosterlingen' te gaan dienen, al naar gelang op basis van koop/huur. Mag vastgesteld worden, dat die ontwikkeling de realisatie van een speeltuin op het groen, eertijds dodenakker, maar matig verdraagt, zeker bij vertrek van de kinderopvang Sinne als (mede)aanjager van het speeltuinplan? Ja.

Over het thema "overlast / sociale (on)veiligheid". Dat is uitvoerig beschreven in de bijgevoegde documenten. In uw "tell & sell" juichbrief van 4 april j.l. spreekt een volslagen miskennen van de problematiek. De realisering van het speeltuinplan zal alleen maar een accumulatie van desbetreffende problemen opleveren, hoezeer u dat ook tracht te bagatelliseren. Helemaal bont maakt u het door aan te geven "op iedereen te rekenen als het gaat om het bewaren van de openbare orde en veiligheid ter plekke".

Vrij vertaald: u zadelt de direct aanwonenden -die uitdrukkelijk niet om een speeltuin voor de deur hebben gevraagd en een verdere aanslag op hun privacy en rustige, ongestoorde woongenot kunnen verwachten- op met een handhavingstaak, die u als gemeente over jaren niet naar behoren hebt weten op te pakken! U wordt bedankt! Het Jacobijnerkerkhof geen bekende (jeugd)overlastlocatie? Kom, weet u waarom: vanwege **chronische meldingsmoeheid** bij aanwonenden en diensengevolge een **onderrapportage zonder weerga**.

Actueel in deze:

<https://www.liwwadders.nl/honden-mogen-ook-gebruik-maken-van-het-grasveldje-bij-de-waag/>

Dit maakt wederom en precies duidelijk wat er schort aan de 'gemeentelijke' inzet: feestvieren aan de voordeur, en bij de achterdeur: 'bekijk het maar'. Triest, treurig en tenenkrommend.

Deze annonce nadert zijn voltooiing, maar niet voordat dit punt onder uw aandacht wordt gebracht, namelijk het opzichtige verzuim ter zake – de niet gemaakte - afweging t.a.v. het belang van direkt aan 'het groen' aanwonende huiseigenaren en ondernemers (onder andere een B&B). Zij moeten in het licht van alle te verwachten 'ellende' pal voor de deur bij realisatie van de speeltuin, reëel vrezen voor een substantiële waardevermindering van hun onroerend vastgoed of omzetsdaling qua bedrijfsvoering. **Schadeplichtigheid** aan de kant van de gemeente is zo beslist te voorzien (en zonodig civiel door gedupeerden te vorderen).

Het *dictum* in deze: overvallen dat opposanten zich weten, moet er aan die kant (nog) behoorlijk aan de organisatie van het te voeren verzet worden gewerkt, dit in de wetenschap, dat zij door uw 'met stoom & kokend water' doorgevoerde plan al behoorlijk op achterstand staan. Vandaar ook het klemmende beroep op uw college om tenminste 'pas op de plaats' te maken met het realiseren van

de speeltuinplannen, aan bezwaarden de royale gelegenheid te geven om met u in direct contact en overleg te komen en voorts de gemeenteraad de haar toevallende toezichthoudende en controlerende taak op uw bestuurlijk handelen in deze alsnog mogelijk te maken.

In afwachting daarvan, wordt dezerzijds in beraad gehouden om al dan niet, dit ook onder verwijzing naar het “Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Leeuwarden” gebruik te maken van de middelen “Boodschap aan de Raad”, “Burgeragendering”, “Actualiteit”, “deelname aan een informatieve bijeenkomst”, dan wel via raadsleden een “agenda-initiatief voor het *Politiek Podium*” gematerialiseerd te krijgen.

Ten finale, tot nu toe is niet de publiciteit via de plaatselijke media gezocht met betrekking tot dit ‘dossier’. Mocht er evenwel geen reële opening van uw kant worden geboden tot ‘weerwoord’, rest geen andere optie dan, de desbetreffende ‘lijnen’ liggen open, daar vol op in te zetten. U weet exact hoe het in een (steek-)spel als dit ‘werkt’, wordt dezerzijds aangenomen.

Uw reactie, hopelijk ook gegeven met de grootste spoed -als vergelijkbaar met die qua afhandeling van het speeltuinplan- wordt met belangstelling tegemoet gezien.

Verblijft,

